

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr a treia-oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumără și la poste și la librării.

În România:

la dnul Carol Schuler în București, strada Labirint nr. 4.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Cause și efecte.

(S). Susținătorii dela „Pester Lloyd” ai ideii de stat național-maghiar au fost foarte surprinși de schimbările ce s’au petrecut zilele acestea în România și sunt foarte supărați, că Regele Carol I. a însărcinat pe dl Dimitrie Sturdza să compună guvernul României. E lucru știut, că cercurile politice reprezentate de „Pester Lloyd” se bucură, când noi suntem triști; e dar’ lucru firesc, că suntem și noi mulțumiți, când vre-o supărare se dă pe față în coloanele ziarului „Pester Lloyd”.

Da! înțelegem supărarea și ne bucurăm de ea: surprinderea însă!? — surprinderea e lucru de neînțeles!

Chemarea în fruntea guvernului român a dlui Dimitrie Sturdza e, la urma urmelor, consecința firească a faptelor petrecute, pe cari inspiratorii ziarului „Pester Lloyd” le cunosc cel puțin tot atât de bine ca noi, și cunoscând faptele, ei puteau să prevadă și consecințele lor firești.

Nu pretindem a ști și nici nu scrutam, cari sunt adevăratele cause ale retragerii guvernului conservator din România. E însă mai presus de ori-și-ce îndoială, că el nu s’ar fi retras, dacă s’ar mai fi putut susține. Îndată-ce dar’ guvernul conservator nu se mai putea susține, Regele Carol I. era nevoit să iee inițiativa pentru-ca să se constituiască alt guvern.

Până aci sunt fără de îndoială și mult supărați dela Budapesta de acord cu noi, și numai de aici înainte se pot și deosebi de vederi între noi.

Ei sunt de părere, că Regele Carol I. trebuia să considere pe dl Dimitrie Sturdza drept un om, care s’a compromis politicește prin atitudinea lui față cu Maghiarii, și astfel a devenit pe un timp politicește inapreciabil, incapabil de a conduce afacerile publice ale României: noi suntem, din contră, de părere, că îndată-ce guvernul conservator s’a retras, Regele Carol I. nu putea să însărcineze cu compunerea unui nou guvern decât pe dl Dimitrie Sturdza.

Trecem cu vederea, că singur dl Dimitrie Sturdza putea să compună astăzi un guvern, care se poate susține, și astfel Regelui Carol I. nu-i rămânea decât să cedeze față cu forța împregiurărilor — chiar și riscând să producă oarecari supărări în cercurile politice din Budapesta.

N’a fost însă la mijloc o astfel de siluire: din contră, tocmai în urma atitudinii sale față cu Maghiarii domnul Dimitrie Sturdza era omul impus de situațiune și astfel căutat oare-cum din adins de Regele Carol I.

Inspiratorii ziarului „Pester Lloyd” nu numai o știu ei înșiși, dar’ ni-au spus-o și nouă, că grațiarea luptătorilor români din temnița dela Seghedin și din cea dela Vaș s’a făcut în urma intervenirii guvernului român și ca un fel de „recompensă” pentru Regele Carol I. Nu mai încape dar’ nici o îndoială, că guvernul român, cel conservator, a intervenit, ear’ guvernul ungar nu numai a primit această intervenire, dar’ i-a dat și urmare.

O constatăm aceasta, fiindcă intervenirea statului român în interesul nostru e cel mai mare dintre succesele obținute de noi în greaua luptă ce purtăm și precedentul ce s’a creat e unul dintre marii factori ai combinațiunilor noastre politice.

Acela însă, care mai întâiu decât toți a stăruit, că guvernul român trebuie să iee sarcina de mijlocitor între Români și Maghiari, acela, care mai întâiu decât toți a cerut ca statul român să intervină în favorul Românilor din regatul ungar, e domnul Dimitrie Sturdza.

Guvernul conservator i-a răspuns atunci, că nu va interveni, — nu, — nu! — odată cu capul nu!

Câtva timp în urmă cu toate acestea a intervenit și intervenirea i-a fost primită și n’a rămas zadarnică. Conservatorii au fost dar’ nevoiți să apuce calea indicată de domnul Dimitrie Sturdza, silinți de împregiurări să primească în relațiunile țerii față cu Ungaria politica preconisată de dl Dimitrie Sturdza.

Nu era oare lucru firesc, că în ziua, când guvernul conservator nu se mai putea susține, Regele Carol I. să însărcineze pe dl Dimitrie Sturdza să compună guvernul și să ducă mai departe politica aceasta, pe care el însuși a croit-o și astfel o înțelege mai bine decât ori-și-cine!?

Dar’ lucrul mai are și o altă față, care tocmai astăzi trebuie să fie pusă în cea mai viuă lumină.

Guvernul ungar n’ar fi primit nici-odată intervenirea în afacerile interne ale Ungariei, dacă prin aceasta ar fi fost atinsă cătuși: de puțin suveranitatea statului ungar, și inspiratorii ziarului „Pester Lloyd” vor fi știind chiar mai bine decât noi, că nu guvernul român a

intervenit, ci guvernul ungar a cerut intervenirea.

Nu o dată, nici de două-trei-ori, ci în nenumărate rânduri li-am pus noi conțetăților nostri maghiari în vedere, că Românii din regatul ungar sunt mijlocitorii frești între Ungaria și România, că fără de mijlocirea noastră, peste capetele noastre, în paguba noastră nu se pot întreține bune relațiuni între Ungaria și România și că oamenii de stat ai Ungariei, dacă nu o vor recunoaște aceasta, vor fi nevoiți în cele din urmă să caute la București mijlocitori între Români și Maghiari.

Ei n’au voit să înțeleagă și lucrurile au venit așa, cum le-am prevestit noi.

Conflictul dintre Români și Maghiari e o cauză de continuă neliniște atât pentru monarhie, cât și pentru aliații ei, și din zi în zi sunt tot mai înțepătoare stăruințele, ca să se facă ceva pentru înlăturarea lui. Cei mai deaproape interesați, ca el să fie cât mai curând înlăturat, sunt statul ungar și cel român; era dar’ lucru firesc, că guvernul român și cel ungar să lucreze în comun acord pentru potolirea spiritelor, și inspiratorii ziarului „Pester Lloyd” știu prea bine câtă silință și-au dat amicii lor din București, ca să determine pe Români din regatul ungar a mai slăbi lupta contra actualului regim din Ungaria. Ori-și-cât de sincere și de încordate însă, silințele aceste au rămas zadarnice, fiindcă fruntașii partidului conservator, deși distinși oameni de stat, nu și-au dat destulă silință de a cunoaște pe frații lor din țările coroanei ungare, n’au legături cu ei și astfel nu se bucură aici la noi nici de destulă încredere, nici de simpatii.

Era deci lucru firesc, că Regele Carol I. să se bucure, că situațiunea impune ca președinte de consiliu tocmai pe dl Dimitrie Sturdza, care, pe lângă toate celelalte, mai are și legături cu Români din regatul ungar, și s’a dat multă silință să-i cunoască pe frații sei de peste hotare și se bucură de încredere și de multe simpatii aici la noi.

Bucuria aceasta pot, dacă oamenii bunei păci sunt, s’o împărtășească și inspiratorii ziarului „Pester Lloyd”, căci ori-și-care ar fi oamenii ce compun guvernul României și ori-și-care ar fi intențiunile Regelui Carol I., noi Români din țările coroanei ungare suntem însetați de traiu painic și primim cu inimă recunoaștoare pe ori-și-cine, care cunoaște durerile noastre, ia parte la ele și-i dă silință să le aline.

Susținătorii „idei de stat” se nu-și facă spaimă din senin, căci noul guvern al României are deocamdată destul de lucru în lăuntrul țerii și foarte puțin se va fi preocupând de cele-ce se petrec aici la noi. Și nu cerem nici noi mai mult. Văzând ce fel e compus acest guvern, suntem încredințați, că prigonitorii nostri nu vor mai găsi deocamdată în cercurile oficiale ale României ajutători pentru înăbușirea mișcării naționale române, ci numai mijlocitori pentru împăcarea spiritelor, dacă aceasta o vor.

Ear’ de aceasta noi ne bucurăm și alții n’au cuvinte de a se supăra.

Croații și congregațiunile. „Budapester Tageblatt” scrie (în nr. dela 24 Octomvrie), că demonstrațiunile din Agram vor fi probabil discutate și în congregațiuni.

În acest caz este de prevăzut, că se va discuta și în congregații în cari stau și membrii români.

Noi credem, că în acest caz Români trebuie să arete cum naționalismul croat este rezultatul șovinismului maghiar, cum noi nu suntem de loc surprinși, că Ungurii primesc dela Croați în dar numai ce le-au dat și ei lor: și că prin urmare noi nu avem gust să ne amestecăm într-o afacere, în care, dacă am lua partea Ungurilor, am consfinși principiile de supremație, în contra căreia și noi luptăm.

La vot — pasivi; apoi zică conmembrii maghiari și țeara (câtă este maghiară) ce va pofti.

Un nou ucaz. Ministrul de școli nu este deloc îndestulit cu rezultatele ce arată școalele populare, pentru-că el măsoară progresul prin prima idăi de stat maghiar.

După datele statistice din 1890, nu știu să scrie decât 60.20% bărbați și 46.49% femei. Dela legea de maghiarizare din 1879 au trecut patrușprezece ani, totuși cunoștința limbii maghiare abia arată ceva spor. Numai această împregiurare a silit pe ministru ca la începutul acestui an școlar să dea „ordinațiune tuturor autorităților școlare”.

Această ordinațiune impune congregațiunilor comitatense și inspețiilor școlare, ca după experiențele câștigate, să trimită planuri arătând ministrului pe ce cale și modalitate s’ar pute face mai mare progres.

De altă parte intențiunea legii din 1879 art XVIII se fie mai exact împlinită. Dacă pedeca s’ar afla în învătător, în-ât n’ar fi în stare a propune limba maghiară, atunci le stau la îndemână legile din 1891 art

XLIII și din 1893 art. XXVII, ca să introducă împregiurări mai favorabile.

Dacă pedecile s’ar afla în alte împregiurări, atunci se nu întârzie inspectorii școlari a relaționa la ministru. Asigurarea creșterii patriotice trebuie să fie scopul nostru comun, cătră care trebuie să tindem cu puteri unite, umăr la umăr. Să se aibă grije, ca plata învățătorilor să fie minimul legal de 300 fl. Cu deosebire să se aibă mare grije la executarea legii referitoare la asilele de copii. Cât se poate, fiecare inspector școlar să cerceteze cel puțin odată într’un an fiecare școală. Având cunoștința, că din lipsă de persoane astăzi nu se poate satisface deplin acestei cerințe, pe viitor se va îngriji de leafa și sporiarea persoanelor dela inspectorate, ca așa să fie împlinit mai exact postulatul de controlă.

Acesta este resumatul ordinațiunii, asupra căreia vom reveni.

O îngrijire a „patrioților” „Pesti Napló” dela 24 c. scrie sub titlul „Guvernul Ligei” un lung articol, în care se ocupă de noua situație din România. Organul lui Haas et Deutsch nu este mulțumit anume cu ministri, căror începe a le înșira păcatele după-cum urmează: dl G. Paladi este ligist, dl G. Cantacuzino este amic intim cu Russu Șirianu (a ajuns deci redactorul nostru să compromită înaintea „patrioților” pe ministrii români!), dl N. Flea a agitat la Bernă contra Ungariei, ear’ dl D. Sturdza are simpatii pentru dnii Eugen Brote, Sept. Albini și Ioan Slavici. Nu este mulțumit organul arpado-israelit nici cu celelalte numiri. Astfel dl Șihleanu nu-i place pentru-că a fost la Seghedin și Vaș, și pentru-că doamna Henrieta, soția d-sale, este „cea mai mare amică a ardelenilor”.

Prevede, că toți acești bărbați nu se vor lăpăda de simpatii lor cătră ardeleni nici după-ce au ajuns la guvern.

Ceea-ce-i îngrijește însă este faptul, că mai ales de aci încolo nu este de sperat ca Români ardeleni să mai scadă cu mișcarea națională. Din contră tocmai acum primește din Sibiu știrea, că se va face un Memorand al naționalităților și alte lucruri cari vor strica mileniul.

„Să grijască numai — așa termină ziarul „patriotic” — naționalitățile, ca acest Memorand să nu provoace eară un proces al Memorandului, care nu se va mai termina așa neted ca primul proces dela Cluj”.

Aceasta, se înțelege, ca amenințare. Dar’ nu mai prinde. Scurta și din primul proces, Ungurii au tras-o. Dintr’un alt proces, tot ei ar eși păgubași.

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Regina dela Aragon.

După
Felix Dahn.

Regina dela Aragon,
cu chipul ca de crin,
Șeptesprezece ani abia
dacă-i avea deplin.
Dar’ din întregul ei regat
din largul ce-a avut,
Un singur turn i-a fost rămas,
un turn străvechiu de scut.
Pe tot ce-odată a fost a ei,
și n’ țeară peste tot,
Domnia păgânul musulman,
sălbatic și despot.
Din nobilime i-a ucis tot
floarea pân’ la tron,
Azi n’avea petec de pământ
regina n’ Aragon.
Sus în castel ’ncungiurat
de gloată cu alaiu,
Lipsia de pâne-adesori
copila cea de craiu,
Căci jos la porți sta Ibrahim
cu gândul rău — sumeț,
Care jurase de-a răbdi la ea,
cu ori-ce preț!
Regina, ea trimise știri,
la domni și cavaleri,
„Veniți, la mine n’ Aragon
șunt glorii și averi,

„Și care din ai mei supuși
mai vrednic s’ar afla”,
„Ca să ridice de sub jug
sărmană țeara mea,
„Ori-cum de ori unde ar veni
la-așa de sfânt bărbat
„Cu jumătate i-aș plăti
din țeară și regat!”
Zadarnic, nime nu rîvnea
la prețul arătat
Căci Ibrahim era temut
pe mare și uscat,
Zadarnic, pe altanu-i sta
din zori pân’ la apus,
Craiasa tină, căutând
cu dor în jos și n’ sus,
Zadarnic față și-o umbria
cu mâinile pe rînd,
Căci nime, nime nu venia
și numai vîlu n’ vînt,
Plutia din creștetu-i desprins
ca dureros semnal.
Era pustiu în giurul ei,
pustiu până pe mal.
Răsună n’ fine glas de corn,
și dinspre vale vin,
O mică ceată de voinici
în frunte cu-un străin,
Îmbrăcămintea lui de fer
în soare strălucea,
Și scutul, unde purta
scris „pentru regina mea”,
„Stăpână, mă numesc Alfons”,
ti zise și se nchină,

„De mîne earăși tu vei fi,
în Aragon regină”,
„Dar’ nu vou glorii și averi,
un preț cer mai divin,
„Un singur, singur sărutat
pe fruntea ta de crin”,
Și criul alb, a tresărit
și s’a făcut bujur:
„Da du-te, du-te, Don Alfons
și vino ’nvîngător”
Don Alfons puse scutul n’ piept
și strînspe spada n’ mîni,
Și drumul larg i-s’a deschis
spre cuibul de păgani,
Ca un potop din vîrf de munți
ca fulgerul din nor,
Răsbește n’ pleava de păgani
și ’mprăștie omor!
Prin mii de lănci își taie drum
Don Alfons înspre deal,
În urmă-i cade Ibrahim,
sdrobit cade sub cal!
Lagărul arde, domnu-i mort
Stindardul e luat,
Păgânii fug, se duc nebuni,
pe mare și uscat!
Și Saragusa-i liberă,
poarta s’a deschis,
Pe rînd primește cheile
regina. nu e vis!
Atunci copila cea de crai:
„acum aprindeți torți”,
„Deschideți larg a mele uși,
și toate-a mele porți”,

„Să presărați în cale-i flori,
cu flori să mă ornați”,
„Să falfăie stindarde n’ vînt,
și n’ cornuri lung sunați!”
Și n’ fine vin dela răboiu,
dar’ ceata a scăzut,
Ea se oprește n’ fața ei
sinistru și tăcut.
Regina l’ caută cu ochi mari,
Și zice cu-un suris:
„Acum Alfons, e rîndul meu
să-ți dau ce i-am promis.”
Atunci... se dau în două părți
tăcuții cavaleri
P’un pat de paie zace mort —
Don Alfons cel de ieri!
Îmbrăcămintea lui de fer
în soare strălucia,
Și scutul, unde purta scris
„pentru regina mea”.
Regina, ea s’apropie,
s’apleacă tremurînd,
„E scris, datornică să-ți fie,
Alfons, pân’ la mormînt.”
Pios sărută fruntea lui,
apoi cătră supuși:
„Toți regii morți în Aragon,
la Saragusa-s puși”,
„Pe-al vostru rege și-al meu soț
acolo l’ vom culca”,
„La revedere, Don Alfons,
căci eu rămân a ta!”

Maria Cunțan.

Români și Bulgari *)

De

Ioan Bogdan.

Domnilor și doamnelor!

Dacă am îndrăsnit să urc astă-seară treptele acestei tribune, pentru a vă întreține o oră despre „Români și Bulgari”, nu m’a înduplecat la aceasta nici reputația trecutului, care îmi lipsește, nici încrederea în puterea cuvîntului, pe care sînt departe de a-l mînu cu dibăcia celor-ce au ilustrat această tribună în timp de mai mulți ani.

Dorința mea a fost, de a împărtăși pe de-o parte publicului nostru niște cunoștințe cari până acum au rămas patrimoniul exclusiv al câtorva oameni învățați, și de a desrădăcina pe de altă parte un prejudețiu, care a predominat și predomină chiar astăzi istoriografia noastră națională și care a contribuit foarte mult, ca concepțiunea ce ne-am făcut noi despre vechia noastră istorie să nu corespundă faptelor adevărate întemplate în trecut.

Îmi permit dar’ să cer dela domniile voastre, cari ați auzit de pe această tribună glasurile autorizate ale multor oameni distinși fie prin știință, fie prin talent oratoric, întreaga bunăvoință a d-voastre; dacă expunerea mea nu va corespunde poate așteptărilor d-voastre, vă rog să vă gândiți mai mult la ce am vrut, decât la cum am putut să vă dau.

*) Conferință ținută la „Ateneul” din B. curești.

„Agramer Tagblatt“, de când cu demonstrațiile din Zagreb, ne vine mai mult, în alb, decât tipărit. Se vede, că nu scrie pe pofta banului și a „patrioților“, de aceea cenzura-i șterge toții articoli de fond. Și cel dela 22 este întreg scos afară. Dar Croații cel puțin nu se mai așteaptă la proese.

Din Bucovina. O telegramă particulară sosită aseară ne anunță, că numărul de Joi din „Gazeta Bucovinei“ a fost confiscat. Numărul acesta cuprindea o corespondență dela Câmpulung, care imputa președintelui de acolo părtiniri nedrepte și ca artișt de fond un articol relativ la numirea de metropolit; articolul acesta se pronunța în favorul arhimandritului V. V. Repta.

Se poate? „Bukowinaer Rundschau“ aduce știrea — pe care însă nu o putem crede — că metropolitul Bucovinei ar fi fost numit — *horribile dictu* — în persoana dui Arcadie Ciupercovicei și că vicar general, și prin urmare serios candidat la metropolie după Ciupercovicei care-i bătrân, a fost numit Ruteanul Filipovici.

În același timp este pensionat Dr. Turcan, care-i era guvernului incomod prin atitudinea sa parlamentară.

Dacă știrile acestea se adevăresc, atunci Românii sunt dator să ia seama la ceea ce mai posibilă grabă lupta pentru autonomie, singura mântuire a bisericii lor batjocorite.

Noul minister austriac.

(c) Contele Baden și ministerul său s-au prezentat Marți parlamentului cu o lungă declarațiune programatică, care nu-i în toate părțile sale ceva deosebit de remarcabil, dar are unele accentuări, pe care trebuie să le subliniem și noi.

„O Austrie puternică, cugetând patriotic și procedând solidar“ este scopul ministerului Baden. Alt scop nu au avut nici ministerele premergătoare. Vorba este cum va face el o Austrie „solidară“, când vrajele naționale sunt atât de multe? Sunt vraje îndreptățite, basate pe dispozițiile constituției — acestea vor fi ocrotite de guvern, care se va grăbi a da soluțiile legale. Dar el va fi cu atât mai energic față de chestiunile care sunt isvorite din dorințe exagerate.

Sistarea stării de asediu în Praga a fost prima măsură pe care Baden a făcut-o pe calea înțelegerilor, împăciuirilor, dar — și Germanii au auzit complimentul, că „situația lor tradițională și vechia cultura germană, care luminează înainte celorlalte popoare, trebuie să se aștepte la o considerațiune ce o merită“. De câte două părți el deschide câte un deget. Când va putea da mâna întreagă celor ce azi se combat atât de aspru? Baden arată o atât de multiplă bunăvoință de a împăca, încât — nu putem crede, că Baden contează la mari rezultate.

Abia la capătul lor l-ar pute aștepta și acel spirit, care nu se poate contesta, că azi este mai palid decât

odinoară „spiritul austriac“ din pas în pas.

Se înțelege, că trebuie să așteptăm și faptele, pentru a pute măsura energia și dexteritatea, cu care contele Baden va încerca să execute un program cu principiile arătate.

În declarațiunea sa contele însuși a pus în perspectivă o energie, la spatele căreia se bănuiește că ar aștepta — eventuala dizolvare a parlamentului. Guvernul lui vră să conducă, nu să fie condus! Guvernul are o responsabilitate față de stat și el nu-i dispus să iee o responsabilitate pentru fapte și situațiuni, pe care parlamentul le pricinuește. Claritatea acestui principiu va silii de sigur și pe partidele parlamentare să fie lămurite în atitudinea lor și în acest chip să stabilizească o dezvoltare mai puțin hibridă a vieții și lucrărilor parlamentare.

Sau, poate, are însuși guvernul convingerea, că trebuie să caute și să afle el însuși astfel de măsuri, care să însemne o direcție acceptabilă pentru toate partidele mari?

Nu putem ști.

În declarațiunea sa găsim însă simburile de acțiuni, care se împacă și capra și varza. Clericali au auzit cu satisfacție, că „sentimentele religioase trebuiesc cruțate și mai ales cultivate la tine-rime“; aceiași clericali au auzit și au cetit însă cu neplăcere un pasagi, care vorbind de mișcerile politice ale claselor inferioare, a zis că „anumite aspirațiuni îndreptățite ale timpului vor fi luate în seamă“. Și în privința politică, ca și cea națională, contele Baden par'că se pregătește pentru *via aurea* a mijlocului, refuzând energic protejarea tuturor extremelor.

De altfel contele Baden a indicat un program, care va fi destul de bogat ca în curând să ne convingă: întru cât este congruentă vorba cu faptele ce le planuește, întru cât declarațiunile sale au fost deplin sincere.

Presa maghiară despre noul cabinet român.

Foile maghiare continuă a se ocupa cu noul minister românesc. Astfel guvernamentalul „Kolozsvár“ dela 23 serie următoarele:

Di Sturdza, astăzi în vîrstă de 65 de ani, este fiul unei familii boeresti din Moldova. A petrecut mai mulți ani la universitățile din München, Bonn și Göttingen, unde și-a îmbogățit cunoștințele sale istorice. Sub ministrul de aproape 12 ani al lui Brătianu a condus vre-o cinci portofolii și mai ales ca ministru de culte și instrucțiune publică a făcut foarte mult pentru progresul universităților din București și Iași. Ca ministru de externe a ridicat foarte mult vaza României în fața Europei și purtat așa zicînd rolul de intermediar între Bismarck și Brătianu. La sfatul lui Brătianu și Sturdza a intrat Regele Carol în războiul rusot-ruc, dar după război Sturdza însuși a tras limitele prieteniei

ruso-române, declarând că România are înainte de toate trebuința de prietenia Austro-Ungariei. Ca conducător al opoziției s'a aruncat în brațele rusofililor și nu odată și-a câștigat popularitate ieftină prin aceea, că ținut discursuri în interesul „subjugării fraților slavofoni“. În poziția lui de ministru-preșident își va uita de sigur iute de acelea, ce le-a făcut pe timpul când era conducătorul opoziției. (Asta, se înțelege, este numai o dorință ungurească! Red. „Trib“).

Triple alianțe îi va fi poate aderent mai sincer, decât cumnatul său P. Carp, ministrul de externe al cabinetului Catargiu Vorbește excelent nemțește ear' pe fiul său îl crește în academia militară din Berlin. Soția sa, d-na Zoe Sturdza, sora soției lui P. Carp, țină adesea salon politic, în care cel puțin pe când soțul ei era în opoziție, numai bărbaii partidului liberal și savanții Bucureștilor erau oficioși, fiindcă se știe, că Sturdza este totodată și secretarul Academiei Române și sub conducerea lui au apărut două colecțiuni mari de documente a istoriei române, ear' la numismatică puțin se pricepe în București mai bine decât el.

Cariera politică și-a început-o luând parte la conjurația contra lui Alexandru Cuza, dar a fost totdeauna cu fidelitate către Regele Carol, care mai mult ca pe omul său de încredere, decât ca pe conducătorul opoziției l'a încredințat cu formarea cabinetului. Căci partidul lui Sturdza în parlament avea numără 30 de oameni, cari cu toții își depuseră mandatele.

În curând se vor face noua alegeri, al căror rezultat este neîndoiș, căci domnia Regelui Carol totdeauna a ținut să concentreze majoritatea guvernului. Și dacă aceasta într-adevăr îi va succeda și cabinetului Sturdza, atunci îi este asigurată domnia pe multă vreme, cu atât mai ales, că în cabinetul său are vre-o jumătate din distincții.

Sturdza, ministrul de justiție, a condus acest resort încă sub Brătianu.

Budisteanu, ministrul de război, trece de advocat tot atât de excelent, pe cât de distins militar, care până aci a fost comandantul corpului de armată din Iași.

Poni, ministrul de culte și instrucțiune publice, a fost în urmă profesor de chimie la universitatea din Iași.

Cantacuzino, s'a ridicat din gazetar de profesiune la demnitatea de ministru de finanțe al țării și până acum a fost redactor al ziarului „Voința“. (Ear' sub trecutul regim liberal, a fost director general al căilor ferate rom. R. d. „Trib“).

Scandal în parlamentul maghiar.

(Raport special al Tribunei).

Budapesta, 22 Oct. 1895.

„Scandalul“ din Zagreb, cu zic fole maghiare manifestațiuni studenților din Zagreb, a cauzat adevărat scandal în sfatul din Sándorutza.

Foile opoziționale prevestiau deja cu zile înainte furtunoasele scene când deputații apoyași și kossuthiști vor cere dela guvern o satisfacție „statului“ și „națiunii“ vătămăte — pentru steagul ars pe piața lui Ielassich. În urma acestor profetiri, ambitul parlamen-

tului era fușat de deputați și ziaristi de cu vreme, ear' galeriile erau pline de curioși Agitația în ambit era la culme. Grupuri după grupuri se plimbau nervos și gesticulau viu, capacitându-se reciproc; mai ales kossuthiști erau în fervebre mare, căci ei pentru astăzi hotărâseră mari demonstrații, cărora însă Szilágyi — a declarat înainte de ședință — avea să le pună stavilă, întrucât n'a vrut să permită desbateră chestiei dela Zagreb înainte de ordinea de zi.

Interesant mai e, că guvernul s'a pregătit de cu vreme cu felurite manevre. Așa tocmai când opoziționali erau mai invunștați și umblau iritați în lungul ambului, a trecut în mijlocul lor deputațiunea orașului Zagreb, care a adus prim-ministrului Bánffy diploma de cetățean de onoare. Deputații guvernamentali i-au aclamat viu pe membrii deputațiunii din Zagreb, pe când opoziționali strigau în urma lor cu brutalitate și amenințatori:

— Nemernicii de ei! Vin să se lingusească. Ar trebui loviți în cap ca pe niște câni!...

Și sgomotul se măria și indignațiunea opoziționalilor creștea din ce în ce... Și ea s'a continuat în sala de ședință, unde spiritele agitate până la extrem așteptau numai timpul ca să erupă în — scandaluri, în scene viforoase, la a căror descriere urmez acum:

Ședința s'a deschis abia după 1 oă d. m., deoarece prim-ministrul Bánffy a stat foarte mult de vorbă cu deputația din Zagreb, cărora Bánffy li-a răspuns cu multă afabilitate; ear' după primirea deputației Bánffy s'a mai consultat mult timp și cu contele Hédeváry, banul Croației și numai după aceea s'a putut începe ședința, deși opoziționali faceau adevărat tîmbălu cerînd deschiderea ședinței.

Băncile erau deja pline cu deservire; opoziționali în frunte cu Kossuth stăteau în rînduri dese, gata la luptă, ear' galeriile stăteau să se rupă de atîta povară.

Clopoțelul sună; ședința e deschisă. În momentul acela intră Bánffy. Un potop de strigate ironice, pline de batjocuri:

— Zsivio! Vine cetățeanul de onoare, tăceți!

— Hoch! Hoch!! Hoch!!! Eroul din Zagreb.

— Meargă la Zagreb, aici se nu între! Și sgomotul abia a început și întrerupt de clopoțelul prezidențial și abia s'a putut restabili pîntel ordinii să se înceapă obișnuitele rapoarte. Întîi era opoziția lărmăia mereu:

— Să lăzăm pe eroul din Zagreb!... Și vocea năvălă o raportorului pieri în sgomot. Urmăză comunicatul ministrului de hovezi, despre instituirea muziceii la regiamentele de hovezi. A venit tocmai la *apropos*, căci începînd din nou sgomotul teribil:

— Banda? Tocmai la vreme a sosit strigau din răspuțeri, ear' alții le reflectau: — A cântă deja banda din Zagreb, să joace acum Bánffy.

Szilágyi anunță deodată, că deputatul Kossuth vrea să vorbească înainte de ordinea de zi.

Kossuth se ridică și în mijlocul atențiunii generale începe să vorbească.

— Sângele mi năpădește creierii și ochii mi-se întunecă (sărmanul sta să moară —

Pap) și tremur (sta să se sfîrșească de dureri — Rap.) și se mă stăpînesc, abia mi pot și mult mă forțez să fiu obiectiv, căci cum se cuvine, când vreau să vorbesc de rușinea ce a ajuns în zilele acestea națiunea în prezența Regelui maghiar cu privilegiul asistei Regelui maghiar făcută Croaților și în asistența prim-ministrului maghiar a fost asistandul sfînt al națiunii maghiare...

— Rușine! Rușine! Rușine! Și potopul de înjurături începe.

— În blasfemia aceasta s'a manifestat — o știm bine — opinia publică croată. Ea are privește diploma de cetățean de onoare a fost comandată și nu e de natură să ne poată servi de satisfacție și nici pedepsirea acestor câțiva studenți.

Mă doare mai ales lauda cu care M. S. i-a distins pe Croați (Asta le e buba! — Rap.) preamărindu-le dinasticismul tocmai atunci când au ars steagul Regelui maghiar...

Aplause puternice încheie fiecare frază și la fiecare frază se auziau înjurături la adresa Croaților și a guvernului.

Kossuth își termină vorbirea aplaudat cu sgomot din partea kossuthiștilor, cari așteptau răspunsul lui Bánffy. Decepție teribilă: Bánffy tace tăcerea peștelui; în loc să vorbească Szilágyi și își face propunere referitoare — ordinea de zi a ședinței de mâine.

Indignare de nedescris! Ugon se ridică și cu voce aproape răcnind spune:

— Legislațiunea maghiară nu se poate ocupa cu altceva înainte de a fi hotărît satisfacția. O cere aceasta cinstea națională. Nici odată națiunea nu va pute suferi ca omenii lipsiți de conștiință, neputincioși și proști cu dobitoaceasa lor nepăsare să ne silească a suferi insulte ce tot sângele nostru aruncă în fașă.

Cu resignare lasă nici-odată nu vor pute servi idea de stat maghiar...

Opoziția sbiera și era exaltată de furiere, ear' guvernul înghitea — înjurăturile. Scene înălțătoare de suflet.

— Pedepsirea câtorva mucoși nu este satisfacție. Trebuie arborat steagul maghiar acolo unde acela a fost insultat, ear' capela militară (de hovezi? — Rap.) să încungură piațul (cîntînd Rákoczy indúl? — Rap.) în semn că satisfacția solemnă s'a făcut.

Și în mijlocul turbatelor aclamări propune ca ordinea de zi pe mîne să fie: desbateră modalităților, prin care se va obține satisfacția.

Vorbesc apoi Bánffy și Josipovici spunînd, că demonstrația nu e aprobată de opinia publică din Croația.

Se naște sgomot din nou. Olay cere în scris votarea asupra propunerii lui Ugon Szilágyi enunță, că Olay a cerut votare pentru propunerea lui (a lui Szilágyi — Rap.) Contraziceri și sbierături:

— Mișelie! Tălhărie! Președintele a făcut șifac.

Olay ajunge la cuvînt și spune că el a cerut simplamente numai votare și Szilágyi a scris pe hîrtie cuvintele: „pentru propunerea lui Szilágyi“.

— Scandal! Mișelie!

Ședința se suspinde și redeschizându-se începe votarea. Rezultatul: cu majoritate de 37 voturi se respinge propunerea lui Ugon și spre mahnirea patrioților ordină de zi pentru ședința viitoare va fi: proiectul de lege despre edificarea tribunalului penal din Budapesta. Multă supărare în Israel.

Lupta în comitate.

Cătră alegătorii români din comitatul Hunedoarei.

Vă atragem luarea aminte, fraților alegători, asupra faptului, că pe ziua de 5 Novemvrie n. e. pus termenul pentru alegerile în congregațiune în comitatul Hunedoarei.

E dator fiecare Român să se intereseze el de sine de acest lucru, cu atât mai ales, că Măriele Lor, necredincioșii noștri stăpînitori din fruntea comitatului, nu vor să ne prea atragă luarea aminte spre aceasta! Nădăduind că noi, ca de regulă n'o să ne facem mare bătaie de cap din această, nici că vestese măcar la timp ce pînde pusă ziua de alegere! Scriem aceste șire în 25 Oct. n. și necum comunați dar nici chiar notarii n'au încă știre pe cămî sunt puse alegerile! Am întrebăt apoi un notar din cercul Devei, și nu ni-a știut spune, ori poate — n'a vrut!

Trebuie să ne aducă ziarele din depărtate știri despre ce „domnii“ noștri nu vor să ne spună, deși azi ar trebui să fie deja vestit în toate comunele oficios termenul de alegere.

În fața acestei păcătoase apucături, să ne arătăm noi bărbați și să nu ne lăsăm trasi pe sfior! Să le dovedim că sîntem mai conști de ale noastre drepturi și mai treji de cât ei ne cred!

(Va urma.)

„Românii și Bulgarii“ e titlul conferinței ce voui avé onoare se o desfășur astă-seară înaintea d voastră.

E vorba de o paralelă între aceste două popoare, menite de mersul fatal al evenimentelor istorice să trăească atîtea veacuri în vecinătate unul cu altul și să aibă de atîtea ori o soarte comună. De treisprezece veacuri Românii și Bulgarii trăiesc de ambele laturi ale Dunării, trecînd, când unii când alții apele bătrînului fluviu, totdeauna pentru a se ajuta, nici-odată pentru a se combate. Câte influențe mutuale nu s'au stabilit într-o vreme atât de îndelungată dela popor la popor: influențe lingvistice, etnice, literare, culturale și politice. Cadrul unei conferințe e prea restrîns ca să le poată cuprinde pe toate, fie măcar în treacăt și pe scurt. Mă voui ocupa deci de astădată numai cu raporturile politice și culturale dintre Români și Bulgari, căci ele au avut cea mai decizătoare înfrîurire asupra dezvoltării istorice a acestor două popoare. Fac această restricțiune cu atât mai ales, cu cât nu de mult aci avut ocazia să ascultați pe dl Hasdeu vorbindu-vă despre raporturile etnice și lingvistice între Români și Bulgari.

E un lucru îndeobște cunoscut, că noi Românii, deși sîntem un neam de viață latină și cu drept ne numim urmași ai aceluia mare popor antic, care a cucurit lumea și a civilizat pe barbari, deși — cu toate ingredientele străine strecurate în cursul veacurilor — noi vorbim și astăzi o limbă, a cărei leagăn e Roma și Italia, cu toate acestea noi am întrebuițat până la jumătatea veacului al șeptesprezecelea în bisericile și statele noastre limba bulgărească: noi sîntem sin-

gural popor latin în Europa care a scris o limbă slavă.

Cum s'a făcut, că străbunii noștri, cari au venit în Dacia cu limba lui Virgil și Horațiu și dela cari ni-au rămas frumoasele inscripții lapidare, cum s'a făcut că ei și-au păstrat acea limbă vocalică și armonioasă, a scrisoare rotundă și frumoasă, pentru a împurmuta o limbă străină și urtă, o scriere și mai urtă?

Cronicarii cei bătrîni, în frunte cu vornicul Grigorie Urechă și cu logofătul Miron Costin, credeau în urma unei vechi tradiții moldovenești, că această schimbare s'ar fi întîmplat la Români după conciliul dela Florența, unde patriarhul grecesc din Constantinopol s'a făcut necredincios dreptei credințe și a trecut la unie: atunci solii Moldovei, cari merseseră să iee binecuvîntarea patriarhului grecesc pentru sfințirea de episcopi, s'au întors cu scîrbă dela acesta și au luat binecuvîntarea, dela un metropolit sîrbesc din Ohrida, care rămăsese credincios pravoslaviei. Atunci au luat ei, odată cu binecuvîntarea arhierescă, cărțile sîrbești și limba slovenească. Cronicarii moldoveni n'o spun, dar ei lasă să se înțeleagă, că așa s'a întîmplat și cu ceilalți Români.

Mulți din istoricii străini și unii din ai noștri au explicat faptul ca o introducere forțată a limbii slovenești din partea Bulgarilor, pe când acestia stăpîneau asupra noastră; alții au crezut, că noi am primit limba slovenească odată cu creștinismul dela Bulgari, admitînd astfel în mod greșit, că Bulgarii ar fi fost mai vechi creștini decât Românii.

Nu voui înșira aci toate teoriile, care de care mai greșite, câte s'au făcut asupra

acestei teme, ci voui căuta să dau pe scurt explicarea ce mi-se pare mai probabilă: care, după mine, este singură posibilă: dela modul cum vom înțelege acest însemnat eveniment al ve-hei noastre istorii atrîm în mare parte întreaga concepție a ei; dela el atrîm prin urmare și înțelegerea bunelor raporturi cu Bulgarii, cari sînt nota predominantă a istoriei noastre vechi.

Înainte de această însă trebuie să fac un mic excurs asupra Bulgarilor, a căror origine și al căror caracter etnic sînt prea puțin cunoscute la noi.

Cine sînt dar Bulgarii de astăzi, ce neam de oameni sînt ei și de unde își trag începutul neamului lor?

După mine, i-am lua drept un popor turcesc, căci cuvîntul *bulgar* este incontestabil un cuvînt de origine turcescă. În dialectele turcești *bulghar* (bulgar) este un adiectiv ce înseamnă „neastîmpărat, turburat“, înrudit cu un verb *bulgha-maq* (bulga-mak) care înseamnă, „a turbura, a amesteca“. „Bulgarii“ prin urmare, etimologiceste vorbind, sînt „turburătorii, neastîmpărații, rătăcitorii, nomazii, răsboinicii“: ei au un nume analog, ca însemnare și formă, cu o sumă de alte nume de popoare turcești, cum sînt Avarii, Khazarii, Abarii etc.

Această explicare e cuvîntului din dialectele turcești o confirmă și o veche listă a celor dintîi principii bulgari, în care s'au păstrat o sumă de cuvinte, ce nu se pot explica decât din limba Ciuvașilor de astăzi, un popor turcesc pe lângă riurile Cama și Volga în Rusia.

Cu toate acestea Bulgarii actuali, ca și Bulgarii evului mediu, cu cari noi am stat în

În sala dela „Gesellschaftshaus“
se vor da numai

două reprezentațiuni.

Duminecă în 27 Octomvrie 1895 după amiaza la orele 4

Reprezentațiune pentru școlari
seara la orele 8:

Reprezentațiune de gală

Teatru de papagali și cacadu.

Supremă novitate în arta de dresură.

Acești papagali și cacadu, dresați în mod uimitor, se produc în prestațiuni admirabile ca gimnastici-parter și în aer, ca aritmetici calculează cu cifre, silabisează, joacă pe globuri, aleargă, descarcă tunuri, peste tot se produc cu asemenea bucăți, ca și care nici-rând nu s'au mai văzut la paseri.

Prețul locurilor:

Prețurile de după amiaza: Logia 1 fl. 50 cr.; Șirul I. și II. 80 cr.; Șirul III. și IV. 60 cr.; Celelalte șiruri 30 cr.; Galeria 20 cr.; — Școlari cu cupon plătesc pe locurile I. pe jumătate. Loc de stat 10 cr.

Prețurile de seara: Logea 2 fl.; Șirul I. și II. 1 fl.; Șirul III. și IV. 70 cr. Celelalte șiruri 40 cr.; Galeria 30 cr.

Biletele se pot cumpăra Sămbătă dela 10—2 ore și Duminecă dela orele 10 a. m. până la începutul reprezentațiunii la casă. Ne rugăm să se cumpere biletele înainte pentru a se încungiura îmbulzeala la casă.

Direcțiunea subscrisă își permite a face p. t. publicul atent, că în toate orașele mari a făcut efect cu papagalii și cacadu și speră că și publicul de aici îl va mulțumi pe deplin.

[2952] 1—1

Direcțiunea.

Literatură.

În librăria lui H. Zeidner în Brașov

au apărut și se pot procura prin toate librăriile următoarele opuri:

- Alexi Th., Dicționar germano-român pentru școală și conversațiune, broș. 1894 fl. 1.50
 Alexi Th., Dicționar româno-german pentru școală și conversațiune, broș. 1894 fl. 1.80
 Budiu Paul, prof. gimnazial, curs de limba maghiară pentru școlile gimnaziale, reale inferioare, pedagogice și pentru privați, prelucrată după Topler, metoda lui Ahn, broș. Cărticică de rugăciune, cântărea Născătoare de Dumnezeu prea folosită pentru tot creștinul, broș. —06
 Cântec de sîrozi la Nașterea Domnului, împreună cu câteva cântări naționale. Edit. II Carte de cîntec pentru anii din urmă ai școlilor populare și de repetițiune cu mai multe ilustrațiuni, lucrată de Dom. Dogariu, inv. dirigent și Nicol. Pilita, profesor, broș. —70
 Dariu I., Arion sau culegere de 178 cântări naționale, edițiunea a II. cu 1. ilustrațiuni, broș. fl. —25, leg. —30
 — Micul rugător —08
 — Micul cântăreț în biserică —08
 Dogariu D., Noul ABC dar ilustrat pentru școlile primare de ambele sexe partea I-a pentru anul I. de școală, leg. —15
 — Partea a II-a pentru anul II. de școală, leg. —18
 Carte aprobată de înaltul minister al cultelor și instrucțiunii publice ca text didactic din 4 Oct. 1891 sub Nr. 43232.
 Dorca, Manual de limba germană pentru școlile populare și capitale rom. gr.-or., leg. Epistolia Domnului nostru Ius Christus ce a trimis-o Dumnezeu din cer, leg. fl. .12, broș. Făgărășan D., Fisica pentru școlile populare cu 74 de ilustrațiuni intercalate în text, leg. fl. —35, broș. —30
 Carte aprobată de înaltul minister al cultelor și instrucțiunii publice ca text didactic din 88 17358.
 Hîntescu C. I., Bucătăreasa națională, carte de bucate a bucătăriei române, franceză, germană și maghiară cu 1465 de rețete (c. 6), acuma numai —80
 — Întimplările lui Păcală, o istorioară veselă în 25 cap. —10
 — Păntăleu mereu cercatei Griselde, istorioară morală prea interesantă —10
 Lurtz F. E., Aritmetică pentru școlile populare. Tradusă de un învățător după a 9-a ediție germană în corone și bănuți cu mai multe ilustrațiuni. Anul I. și II. de școală. Numeri dela 1—10, 10—20, 20—100. 1894, broș. —20
 Lurtz F. E., Aritmetică pentru școlile populare. Tradusă de un învățător după a 8-a ediție germană în corone și bănuți, partea II. Numeri dela 1—1000. Cee patru operațiuni fundamentale cu numeri nenumiți, simpli numiți, de mai multe numiri și cu numeri decimali, broș. —35
 — Rezultate pentru ele —10
 — Aritmetică pentru școlile populare. Tradusă de un învățător după a 8-a ediție germană, în corone și bănuți. Partea III. Frațiunile comune și decimale, practica italiană, regula de trei simplă și compusă, calculul procentelor, intereselor, societății și al alegațiunii, broș. —50
 Maxim I., Gramatică elementară a limbii germane cu deprinderi de tradus germane și române veritate printre regule și cu vocabule trebuincioase la acestea, prelucrată de N. Pilita, broș. 1.40
 Carte aprobată de înaltul minister al cultelor și instrucțiunii publice ca text didactic din 4 Iulie 1895 sub Nr. 33701.
 Moian G., Economia câmpului și grădinaritul pentru școlile populare cu mai multe ilustrațiuni —25
 Moldovan S., Istoria Ungariei în legătură cu istoria universală pentru școlile populare. Carte aprobată de înaltul minister al cultelor și instrucțiunii publice ca text didactic din 1888 sub Nr. 17358.
 Pop Nicolau Dr., Geografia Ungariei și elemente din geografia generală pentru școlile populare. Edițiunea a 7-a revizuită și înăpătată de N. Pilita, profesor. Cu charta Ungariei 1894 —25
 — Istoria Ungariei și elemente din istoria generală pentru școlile populare. Ed. a 9-a revizuită și corectată, 1894 —20
 Zaharia G., Carte de cîntec ilustrată pentru școlile primare române prelucrată după mai mulți autori. Partea I. pentru anul al 3-lea de școală. Legat —24
 — ditto. Partea II. pentru anul al 4-lea de școală. Legat —28
 Carte aprobată de înaltul minister al cultelor și instrucțiunii publice ca text didactic din 23 Martie 1892 sub Nr. 9713.
 Afară de opurile edate de mine am un deposit mare din toate speciile literare, în limba română, germană, maghiară și franceză, de muzică, requișite de scris și de desen, și procur la comanda ori-ce op cu preț moderat. [2892] 1—2
 La cărțile școlare din edițiunea mea servesc la 10 exemplare cu unul pe deasupra.

„FAGETANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI DE ECONOMII, CA SOCIETATE PE ACȚIUNI
în Facset (Banat)

acordă după depuneri spre fructificare de ori-ce sumă

6% interese

la an, solvind institutul contribuțiunea după interesele capitalisate și ridicate.

Depuneri și ridicări se pot efectui și prin postă.

Direcțiunea.

[1504] 48—

Gichtfluidul
c. lui [1793] 18—40
KWIZDA
De mulți ani probat ca
leac de casă, care alina
durerile. Friguri, înțepături
înaintea și după ture mari. Pre-
țul unui flacon 1/4 fl. 1 v. a.;
flacon 1/2 60 cr. v. a.
Deposit principal:
Apoteca centrală
Korneuburg I. Viena.
Se poate căpăta în toate farmaciile.
Se observă cu atențiune
marca și să se ceară exclusiv
Gichtfluidul
c. lui
KWIZDA

Apotheca

lui

Kelemen Földes

Arad, Deák Ferencz utca 11.

Margit-Crème este cel mai re-
numit crème de față, de care
se folosesc cele mai elegane
dame. El depărtează în tim-
pul cel mai scurt ori-ce ne-
rătenie a pielii făcând față
mai tinără și mai frumoasă.
Margit-Crème este singurul
mijloc contra alunelelor (pete
de soare), coșurilor și jubre-
lor. Indată-ce pielea sbea aceasta alfine, se
produce un efect miraculos. Anume în 3—4
zile curăță pielea de alunele, coșuri etc., încât
strălucește ca cel mai frumos alabastru.

Margit-Crème nu conține unsură, prin urmare
se poate întrebuința și ziua și totdeauna
ține foarte bine pudra de dame.

Prețurile: Margit-Crème 50 cr. și 1 fl.;
Săpun „Margit“ 35 cr.; pudră de dame „Mar-
git“ de culoare albă, roșă și crème 60 cr.;
Pasta de dinți „Margit“ 50 cr. [2308] 9—10

Deposit la
IOSIF TÖRÖK,
Apothecar în Budapesta.

Mileniu.

Din incidentul aniversării de 1000 de ani a existenței națiunii maghiare se va deschide în Maiu 1896 expoziția ce de 3 ani se aranjiază
cu spese enorme, cu care privilegiu se va muta din Austria o casă de export cu tot în Ungaria, fiindcă aici în înțelesul legilor
noul fabricile din nou clădite sînt scutite de dare. Din cauza mutării fabricii se vor desface deci imensele depozite pe măriuri gata:
Cuverte de pat, țoale de cai, papioane, tulpăne de iarnă și stoffe de tot soiul, precum și cîșiorne, instrumente musicale,
sacii etc. etc. cu prețuri atât de ieftine, încât

ori-și-cui îi va sta graiul de uimire
și va admira neobiceiuita ieftinătate.

[2835] 2—

Fiecare se folosească acest privilegiu pentru a cumpăra acum următoarele articole atât de bune și atât de ieftine cum nu s'a mai pomenit.

Mileniu.

Cuverte pentru pat și masă

țesute pe ambe fețele în cele mai admi-
rabile mostre. Cuvertele de masă 150 ctm.
pătrați, cuvertele de pat 2 metri lungi,
150 ctm. late, mai înainte prețuri pro gar-
nitură fl. 10.— acum pro bucata

Felul I. 1.88 Felul II. 2.42 Felul III. 2.73

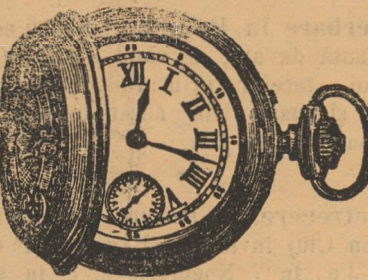
Mileniu.

Tulpăne de iarnă

pentru dame, din lână fină și groasă de
oaie, alpaca, cheviot și himalaya-doublé,
calit. cea mai bună, prețuri scăzute acum

Felul I. 1/8 mari Felul II. 1/8 mari
48 cr. fl. 1.10
Felul III. 1/8 mari Himalaya 1/8 mari
fl. 1.93 fl. 3.82

Mileniu.

fl. 2.50 Un orologiu Chicago remontoir
de nikel cu arătător de secunde;
mecanismul regulat.

fl. 3.50 Un orologiu prima remontoir de
nikel, constr. minunată, foarte
precis cu arătător de secunde.

fl. 5.— Un orologiu remontoir cu 2 ca-
pace, din care unul sare, meca-
nismul precis regulat.

fl. 6.— Un orologiu american goldine
remontoir, fin aurit, cu anevioie
se deosebește de adevărat, cu multe gra-
vuri și regulat precis.

fl. 6.— Un orologiu remontoir de argint,
cu capace mult și fin gravate,
regulat precis.

fl. 8.— Un orologiu remontoir de argint
cu două capace, fin gravat,
precis regulat.

fl. 10.— Un orologiu anker-remontoir
cu 3 capace, cu 15 rubine,
precis umblând.

deșteptător cu arătător mecanic de dată ce funcționează
de sine în eternitate fl. 3.

Deșteaptă-te!

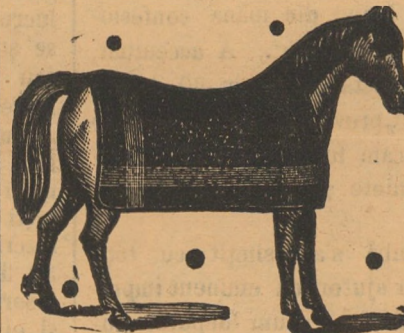
Numeri fl. 2.

costă un orologiu de deșteptare bine
regulat, executat conform desenului,
în dulap splendid de nikel, cu
arătător de secundă și cu un clopot
deșteptător ce sună foarte frumos,
durabil lucrat, umblă și deșteaptă
foarte punctual; e netăgăduit cel
mai frumos și ieftin orologiu. Pre-
țul scăzut numai fl. 2.— același
deșteptător cu arătător mecanic de dată ce funcționează
de sine în eternitate fl. 3.

MILENIU.

8000 bucăți

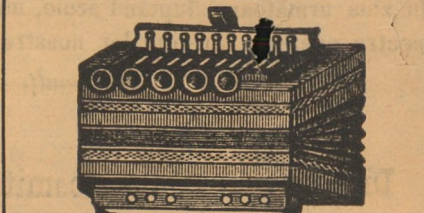
Țoale de iarnă pentru cai

admirabile, frumoase, trainice, acom-
odate pentru economie 180—190
ctm. lungi, 120—130 ctm. late, foarte
groase, durabile, călduroase, aproape
neruinabile, cu vârgi colorate și pom-
pos confectionate. Singur materialul
brut a costat mai mult decât acum
țoalele gata. Prețuri scăzute pro buc.

Calitatea I. Calitatea II. Calitatea III.
fl. 1.64 fl. 2.48 fl. 3.56
Calitatea I. Calitatea II. Calitatea III.
fl. 1.79 fl. 2.74 fl. 3.56

Mileniu.

Numeri 2 fl.

Harmonică de concert

cu 12 clape, acompaniament tremolo și bas,
acordat curat melodios, montată fin și
trainică, se poate cânta pe ea ori-ce piesă.

Felul I. Felul II. Felul III.
fl. 2.— fl. 4.— fl. 6.—

Numeri fl. 2.—

Următoarele

10 lucruri prețioase

1 orologiu de bronz precis umblând,
1 țigar spîț de spumă de mare.
1 portefelie trainică,
1 aparat de foc pe vecie,
1 cravată de mătăsu sau atlas,
1 ac pentru cravată cu petri,
1 terasă de nikel cu peniță,
1 briciag cu scobitor,
1 inel cu petri,
1 suvenir din Viena.

Toate aceste obiecte laolaltă costă numai 2 fl.

Fiecare se-și cîrpe plămînilor și
se-și cumpere

pentru fl. 1.50

8 bucăți requișite de fumat:

1 pipă de lemn cu seurgere,
1 verge fină potrivită la ea,
1 jăcăcun de foc fin,
1 aparat de foc de buzunar, calitate ne-
ruinabilă,
1 țigăre de țigări,
1 pipă de țigăre hig., spumă de mare,
1 excelentă pipă de casă scurtă,
1 vergea pe potrivireală.

Toate împreună fl. 1.50.

Comandele se execută cu îngrijire și pe lângă rambursă, marfa care nu convine se schimbă, ori se returnează la cerere banii. Adresa:

Export și deposit general a fabricii de țoale și mărfuri de lână
I. FEKETE, Viena, V., Rüdigergerasse Nr. 11/13.